

The Chosen Nation

Rambam's Intro to Perek Helek

הקדמת הרמב"ם לפרק חלק

1

והיסוד השנים עשר - זמות המשית. והוא, להאמין⁶⁷ שיבוא ולא יאחר, "אם יתמהמה חכה לו"⁶⁸, ולא יושם לו קץ קצוב, ולא יפרשו המקראות להוציא מהם זמן בואו. החקמים אומרים⁶⁹: "תפוח דעמן שלמחשבי קציו". ולהאמין בגדלתו ואהבתו והתפלה עליו⁷⁰, כפי מה שדבר בו על ידי כל נביא ממשה עד מלאכי. ומי שמטיל בו ספק, או מזלזל דבריו⁷¹ - מכוב התורה אשר יעדה בו בפרוש, בפרשת בלעם⁷² ואתם נצבים⁷³. ומפלל היסוד הזה, כי אין מלך לישראל אלא מדוד, ומזרע שלמה ביחוד, וכל מי שחולק על דבר⁷⁴ המשפחה הזאת - כופר בה' ובדברי נביאיו.

The Letter about the Resurrection of the Dead

מאמר תחית המתים

2

וזאת גם כן תועלת גדולה, רצוני לומר היות השמיעה מתקנת⁸⁴ עניני עולמם והמרי מפסידם. וכבר זכר בתורה שהוא מופת מתמיד בדורות, רצוני לומר: תקון הענינים עם העבודה⁸⁵ והפסד עם המרי. אמר⁸⁶: "והיו בה לאות ולמופת ובוֹרֵעַ עַד עוֹלָם". ומפני זה אמרו⁸⁷: "אין מִזְל לְיִשְׂרָאֵל", רצונם לומר, שתקונם והפסדם אינו לסבה טבעית ולא על מנהג המציאות, אלא נחלה בעבודה ובמרי, וזה אות יותר גדול מכל אות. וכבר 10 בארנו⁸⁸ שנה בדין צבור ובדין יחיד, כמו שיבאר⁸⁹ מן המעשה ההוא⁹⁰, והוא נאות לאמרו: "ובוֹרֵעַ עַד עוֹלָם", ומן המאמר המפרסם באמה⁹¹: "ראה אדם יסורין באין עליו יפֿשֿש במעשיו". וזה הענין בעצמו הוא המכונן גם כן באמרו ביחוד האמה⁹²: "אשר חלק ה' אלהיה אתם לכל העמים וכו', ואתכם לקח ה'", רצוני⁹³ לומר, שעניניהם אינם נוהגים מנהג 15 עניני⁹⁴ שאר האמות, אכל יחדם⁹⁵ בזה המופת הגדול שיהיו פעלותיהם תמיד נקשרות בתקון עניניהם או בהפסדם.

{This being known, it is also known that the divine overflow that exists united to the human species, I mean the human intellect, is merely what exists as individual intellects — that is, what has overflowed toward Zayd, Umar, Khalid, and Bakr. Now if this is so, it follows necessarily according to what I have mentioned in the preceding chapter that when any human individual has obtained, because of the disposition of his matter and his training, a greater portion of this overflow than others, providence will of necessity watch more carefully over him than over others — if, that is to say, providence is, as I have mentioned, consequent upon the intellect. Accordingly divine providence does not watch with this speculation it follows necessarily that His providence, may He be exalted, that watches over the prophets is very great and proportionate to their degree in prophecy and that His providence that watches over excellent and righteous men is proportionate to their excellence and righteousness. For it is this measure of the overflow of the divine intellect that makes the prophets speak, guides the actions of righteous men, and perfects the knowledge of excellent men with regard to what they know. As for the ignorant and disobedient, their state is despicable proportionately to their lack of this overflow, and they have been relegated to the rank of the individuals of all the other species of animals:} *He is like the beasts that speak*

מורה נבוכים
ג:יח

Guide of the
Perplexed
III:18

3

Rambam's Laws of Gifts for the Poor Ch. 10

משנה תורה הלכות מתנות עניים י

4

א **גָּלַל בְּשָׂבִיל הַצְּדָקָה, שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שְׁלוֹם י**
(שם יב, יג, יד). כָּל-הַמְּרַחֵם מִרְחֵמִין עָלָיו ה, שֶׁנֶּאֱמַר: וְנִתְּן-לָךְ
רַחֲמִים וּרְחֻמָּה וְהַרְבֵּה (דברים יג, יח) וְכָל-מִי שֶׁהוּא אֲכֹרֵי וְאִינוֹ
מְרַחֵם יֵשׁ לַחֹשׁ לִיחֻסּוֹ ה, שְׁאִין הָאֲכֹרֵי יוֹתֵם מִצִּדָּה אֶלָּא בְּגוֹיִם,
שֶׁנֶּאֱמַר: אֲכֹרֵי הֵמָּה וְלֹא יִרְחֲמוּ (ירמיה ג, טז), וְכָל-יִשְׂרָאֵל וְהַגְּלוּת
עֲלֵיהֶם כְּאֶחָדִים הֵם, שֶׁנֶּאֱמַר: בְּגוֹיִם אַתֶּם לִי אֱלֹהִים (דברים יד, א),
וְאִם לֹא יִרְחֵם הָאֵחָד עַל הָאֵחָד – מִי יִרְחֵם עָלָיו? וְלִמִּי עֲנִי יִשְׂרָאֵל
נִשְׁאָן עֲנִיָּהֶם – הַלְּגוֹיִם שֶׁשׁוֹנְאִין אוֹתָם וְרוֹדְפִין אַחֲרֵיהֶן? הֲאֵין אֵין
עֲנִיָּהֶם תְּלוּיֹת אֶלָּא לְאַחֵיהֶם.

א **חִיבִין אֲנוּ לְהִזְהַר בְּמַצּוֹת צְדָקָה יוֹתֵר מִכָּל-מַצּוֹת עֲשֵׂה א,**
שֶׁהַצְּדָקָה סִימָן לְצְדִיק וְרַע אֲכַרְהֶם אֲבִינוּ ה, שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי
יִדְעִתִּי לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת-בְּנֵי וְנוֹי] לַעֲשׂוֹת צְדָקָה ג (בראשית יח, ט).
וְאִין כִּפְסֵא יִשְׂרָאֵל י מִתְּכַוֵּן וְרַת הָאֲמַת עוֹמְדַת אֶלָּא בְּצְדָקָה,
שֶׁנֶּאֱמַר: בְּצְדָקָה תְּכַוְּנִי (ישעיה נד, יד), וְאִין יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִין ה אֶלָּא
בְּצְדָקָה, שֶׁנֶּאֱמַר: צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה וְשִׁבְיָהּ בְּצְדָקָה (שם א, ב).
ב **לְעוֹלָם אֵין אָדָם מַעֲנִי מִן-הַצְּדָקָה י וְאִין דְּבַר רַע וְלֹא הַזְק**

Rambam's Laws of Slaves Chap. 9

משנה תורה הלכות עבדים ט

5

א **מִפְּרֵשׁ בְּדַרְכֵי אֵיזֵב הַטּוֹבִים שֶׁהִשְׁתַּבַּח בָּהֶן: אִם-אֲמַאס מִשְׁפַּט**
עֲבָדֵי וְאֲמַתֵי בְּרִיבָם עֲמָדִי, הֲלֹא-בִבְטָן עוֹשֵׂי עֲשָׂהוּ וְיִכְוְנוּ בְּרַחֵם
אֶחָד. (איוב לא, יג, טו), וְאִין יו הָאֲכֹרֵי יוֹתֵם וְהַעֲזוֹת מִצִּדָּה אֶלָּא בְּגוֹיִם עוֹבְדֵי
עֲבוּדָה זָרָה; אֲבָל זָרָעוֹ שֶׁל אֲבַרְהָם אֲבִינוּ וְהֵם יִשְׂרָאֵל שֶׁהִשְׁפִּיעַ
לָהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא טוֹבַת הַתּוֹרָה וְצִוָּה אוֹתָם בְּחֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
צְדִיקִים – רַחֲמָנִים הֵם עַל הַכֹּל. וְכֵן בְּמִדּוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא שֶׁצּוֹנֵן לְהַדְמוֹת בָּהֶם יו הוּא אוֹמֵר: וְרַחֲמֵי עַל-כָּל-מַעֲשָׂיו יו.
(תהלים קמ"ט ט) וְכָל-הַמְּרַחֵם ה מִרְחֵמִין עָלָיו, שֶׁנֶּאֱמַר: וְנִתְּן-לָךְ
רַחֲמִים וּרְחֻמָּה וְהַרְבֵּה טא (דברים יג, יח).

א **מִתְּר לְעִבּוּד בְּעִבְד כְּעִבְדֵי בְּפָרָה יי, וְאִף עַל פִּי שֶׁהִדִּין כָּךְ –**
מִדַּת תְּסִידוֹת וְדַרְכֵי חֻכְמָה שֶׁיְהִי אָדָם רַחֲמָן וְרוֹדֵף צְדִק
וְלֹא יִכְבֵּד עָלוֹ עַל עֲבָדוֹ וְלֹא יִצַּר לוֹ, וְיִאֲכִילֵהוּ וְיִשְׁקֵהוּ מִכָּל-
מֵאֲכָל וּמִכָּל-מִשְׁתֶּה, חֻכְמִים הֲרֵאשׁוּנִים הִיוּ נוֹתֵנִין לְעִבְד מִכָּל-
תְּבִשִׁיל וְתְבִשִׁיל שֶׁהִיוּ אוֹכְלִין יי, וּמִקְדִּימִין מוֹזֵן הִבְהֵמוֹת וְהַעֲבָדִים יי
לְסַעֲדַת עֲצָמָם, הֲרִי הוּא אוֹמֵר: כְּעִנִּי עֲבָדִים אֶל-יַד אֲדוֹנֵיהֶם
כְּעִנִּי שִׁפְחָה אֶל-יַד גְּבֻרָתָהּ (תהלים קכג, ג), וְכֵן יו לֹא יִבְוֶהוּ בְּיַד
וְלֹא בְּדַבְרִים – לְעִבְדוֹת מִסֶּרֶם הַכְּתוּב לֹא לְבוֹשָׁה, וְלֹא יִרְבֶּה
עָלָיו צְעָקָה וְכַעַס, אֶלָּא יִדְבַר עִמוֹ בְּנֶחֱת וְיִשְׁמַע טַעֲנוּתוֹ, וְכֵן

Rambam's Laws of Repentance Ch. 2

משנה תורה הלכות תשובה ב

6

א **יֵא הַחוּטֵא לְחַבְרוֹ, וּמֵת חַבְרוֹ קָדָם שֶׁיִּבְקַשׁ מִמֶּנּוּ מַחִילָה – מִבִּיא**
עֲשָׂרָה בְּנֵי-אָדָם וּמַעֲמִידִם עַל-קַבְרוֹ וְיֹאמֵר בְּפִנְיָהֶם: מַחְסֵאתִי
זֶה אֲדֵהי יִשְׂרָאֵלִי וְלִפְלוּנִי זֶה שִׁקְרָךְ וְכָךְ עֲשִׂיתִי לָּו. וְאִם הִנֵּה
חֵיב לֹו מָמוֹן – יִחְזִירוּ לְיֹרְשִׁים. לֹא הִנֵּה יוֹדַע לֹו יֹרְשִׁין – יִנְחִינוּ
בְּבֵית-דִין" וְיִתְּנָה.

א **אִסוּר לְאָדָם לְהִיטֵב אֲכֹרֵי וְלֹא יִתְפִּיֵס, אֶלָּא יְהֵא נוֹחַ לְרִצּוֹת**
וְקִשָּׁה לְכַעַס, וּבְשָׂעָה שֶׁמִּבְקַשׁ מִמֶּנּוּ הַחוּטֵא לְמַחֵל – מוֹחֵל
בְּלֵב שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ חַפְזָה. וְאִפְלוּ הַצַּר לֹו וְחֵטֵא לֹו הַרְבֵּה, לֹא-יִקָּם
וְלֹא-יִטֵר – וְזֶהוּ דוֹרְכָם שֶׁל זָרַע יִשְׂרָאֵל וְלָבָם" הַנְּכוּן; אֲבָל הַעוֹבְדֵי-
כּוֹכְבִים עֲרִי-לֵב אֵינֶם כֵּן, אֶלָּא עֲבַרְתֶּם שְׁמוּרָה נְצַח" וְכֵן הוּא
אוֹמֵר עַל-הַגְּבֻעוֹנִים, לִמִּי שֶׁלֹא מַחֲלוֹ וְלֹא נִתְפִּיֵסוּ: וְהַגְּבֻעוֹנִים
לֹא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה י (שמואל-ב כא, ב).

Laws of Forbidden Relations Chap. 19

משנה תורה הלכות איסורי ביאה יט

7

א **לָהֶם שֶׁהֵם עֲבָדִים – חוֹשְׁשִׁין לוֹ שֶׁמָּא עֲבָד הוּא, שֶׁכָּל-הַפּוֹסֵל**
בְּמוֹמוֹ פּוֹסֵל י. וְכֵן כָּל-מִי שֵׁישׁ בוֹ עוֹזוֹת פְּנִים או יו אֲכֹרֵרִיּוֹת וְשׁוֹנֵא
אֶת-הַבְּרִיּוֹת וְאִינוֹ גּוֹמֵל לָהֶם חֶסֶד – חוֹשְׁשִׁין לוֹ בִּיְתֵר שֶׁמָּא נִגְבְּעוֹנֵי יי
הוּא. שֶׁסִּמְגֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲמָה הַקְּדוּשָׁה: בִּישְׁנָן, רַחֲמָנִים וְגוֹמְלֵי
חֶסֶדִים יו, וּבְנִגְבְּעוֹנִים הוּא אוֹמֵר: וְהַגְּבֻעִים לֹא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה
(שמואל-ב כא, ב) לִפִּי שֶׁהַעוֹן פְּנִיָּהֶם וְלֹא נִתְפִּיֵסוּ וְלֹא רַחֲמוּ עַל בְּנֵי
שְׁאוּל וְלֹא גְמָלוּ לְיִשְׂרָאֵל חֶסֶד לְמַחּוֹל לְבִנְי מְלָכָם וְהֵם עֲשׂוּ עִמָּהֶם
חֶסֶד וְהַחֲיוּם בְּתַחֲלָה.

א **יֵין כָּל-מִשְׁפָּחוֹת בְּחֻזְקַת כְּשֵׁרוֹת יי וּמִתְּר לְשֵׂא מִהֵן לְכַתְּחָלָה,**
וְאִף-עַל-פִּי כֵן אִם רְאִיתִי שְׁתִּי מִשְׁפָּחוֹת שֶׁמִּתְנַרְוֹת זוֹ בְּזוֹ י
תְּמִיד; או רְאִיתִי מִשְׁפָּחוֹת שֶׁהִיא בְּעֵלְת מִצָּה וּמְרִיבָה יי תְּמִיד; או
רְאִיתִי אִישׁ שֶׁהוּא מְרַבֵּה מְרִיבָה עִם הַכֹּל יַעֲזוּ פְּנִים בִּיְתֵר יי – חוֹשְׁשִׁין
לָהֶן וְרֵאוי לְהִתְרַחֵק מִהֶן, שֶׁאֵלוֹ סִמְגֵי פְּסוּלוֹת הֵם, וְכֵן הַפּוֹסֵל
אֶת-אֲחֵרִים תְּמִיד, כְּגוֹן: שְׁנוֹתֵן שֶׁמֶץ בְּמִשְׁפָּחוֹת או בִּיחִידִים וְאוֹמֵר
עֲלֵיהֶם שֶׁהֵם מְמוֹרִים – חוֹשְׁשִׁין לוֹ, שֶׁמָּא מְמוֹר הוּא, וְאִם אָמַר

Mishnah Avot 5:18

משנה אבות ה:יח

8

Yehudah ben Tema said: Be bold as a leopard, light as an eagle, swift as a deer, and strong as a lion, to carry out the will of your Father in Heaven. He used to say: The brazen goes to Gehinnom, but the shamefaced goes to the Garden of Eden. May it be Your will, Hashem, our God and the God of our forefathers, that the Holy Temple be rebuilt, speedily in our days, and grant us our share in Your Torah.

יהודה בן תימא אומר: הוי עז כנמר, וקל כנשר, ורץ כצבי, וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים. הוא היה אומר: עז פנים לגיהנום, ובשפת פנים לגן עדן. יהי רצון מלפניך ה' אלהינו שתבנה עירך במהרה בימינו ותיחן חלקנו בתורתך.

Rambam's Commentary

פירוש הרמב"ם

יח. יהודה בן תימא אומר: הוה עז כנמר וכו' — אף-צ'ל-פי שאמר: עז פנים לגיהנום, צנה בעזות ג' בתוכחת המורים ד' וכיוצא בהם. וכאלו אמר: השפמש בקצת הפחיתות א' במקומן ב' ברצון השם יתברך ובאמתו ג'. כמאמר הנביא ד': וצם עקש תתפל' ה' (שמ"ב כב, כז). אלא בתנאי — שתהיה כנמר: האמת ה' והוא אמרו: לעשות רצון אביך שבשמים. עז פנים לגיהנום וכו' — ומן הטובות שחנן השם יתברך לזאת האמה יא: שיש להם ב' ש' פנים יב'. וכן אמרו יג: שמופתי ורע אברהם יד שהם: ב' שנים, ב' חסדים, וגומלי חסדים. ואמרו טו: ובצבור תהיה יראתו על-פניכם לבלתי תחטאו (שמות כ, כ). וכאשר ספר זה ג' מצלות הבושה ה' בקש ואמר: ה' אלהינו! כאשר חננתנו זאת הפעלה — כן חננו יצרך במהרה בימינו ה'.

Exodus 20

שמות כ

9

¹⁵All the people witnessed the thunder and lightning, the blare of the horn and the mountain smoking; and when the people saw it, they fell back and stood at a distance. ¹⁶"You speak to us," they said to Moses, "and we will obey; but let not God speak to us, lest we die." ¹⁷Moses answered the people, "Be not afraid; for God has come only in order to test you, and in order that the fear of Him may be ever with you, so that you do not go astray." ¹⁸So the people remained at a distance, while Moses approached the thick cloud where God was.

וְכָל-הָעָם רֹאִים אֶת-הַקּוֹלֹת וְאֶת-הַלְפִידִם וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת-הַהָר עֹשֵׂן וַיֵּרָא הָעָם וַיִּנְעוּ וַיַּעֲמֵדוּ מֵרָחֵק: וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֹשֶׁה דַּבֵּר-אֵתָהּ עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל-יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן-נָמוּת: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם אֶל-תִּירְאוּ כִּי לִבְעֹבוֹר נַפְשׁוֹת אֲתֹכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבְעֵבוֹר תִּהְיֶה יְרֵאתוֹ עַל-פְּנֵיכֶם לִבְלֹתֵי תַחְטְאוּ: וַיַּעֲמֵד הָעָם מֵרָחֵק וּמֹשֶׁה נָגַשׁ אֶל-הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר-תַּחַת שָׁמַי הָאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה כֹּה יִשְׁמָעוּ:

Rambam's Letter to the Jews in Yemen

רמב"ם אגרת תימן

10

5 שאמרו¹⁵: "לנו ולבנינו עד עולם". וכבר ערב לנו ה' יתברך¹⁶, ודי בו ערב¹⁷, והודיענו שכל מי שעמד במעמד הר סיני יאמינו במשה¹⁸ רבנו ובכל מה שאמר, הם ובניהם ובני בניהם עד סוף כל הדורות, והוא אמרו יתעלה¹⁹: "הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם בד' יאמינו לעולם". לך יודע, שכל מי שיצא מהדת הנתונה במעמד ההוא²⁰ — שאינו מזרע האנשים ההם. וכן אמרו רבותינו ז"ל²¹ על כל²² המסתפק בתורת משה²³: "לא עמדו אבותיו על הר סיני". ישמרנו ה' וישמרם מן הספק, וירחיק מעלינו ומעליכם השבוש, והמחשבות²⁴ המביאות אליו והמכשילות בו.

Rambam's Letter to the Jews in Yemen

רמב"ם אגרת תימן

11

וּכְבַר דְּמָה שְׁלֵמָה ע"ה הָאֵמָה לְאִשָּׁה יָפָה תְּמִימַת תָּאֵר בְּלִי מוֹם,
כְּאֶמְרוּ⁴⁸: "כְּלֹךְ⁴⁹ יָפָה רַעֲיָתִי וַיִּמּוֹם אִין בְּדִ", וְדָמָה אֵלֶי אֲנִשֵּׁי הַדְּתוֹת
וְהָאֵמוֹנוֹת אֲשֶׁר יִרְצוּ לְמַשְׁכָּה אֵלֵיהֶם וְלְהַשִּׁיבָה לְאִמוֹנָתָם – בְּזוּגִים הַמְּסִיתִים
הַנְּשִׂים הַנִּקְיֹוֹת⁵⁰ לְהַשִּׁיג מִהֶן זָמָה. כֵּן אֵלֶי יִסִּיתוּנוּ וַיִּשְׁתַּדְּלוּ לְהַשִּׁיבֵנוּ

וְהִסְתַּכַּל חֲכַמַת הַמִּשַׁל וְסוּדוֹתָיו, שֶׁהוּא כָּפַל מֵלֵת 'שׁוֹבֵי' אַרְבַּע פְּעָמִים בְּזֶה
הַפְּסוּק, רוֹמֵז לְהִיּוֹתָנוּ מִבְּקָשִׁים לְצֵאת מִן הַדֵּת וְלְהִתְאַחַד בָּהֶם בְּכָל אַחַת
מֵאַרְבַּע מַלְכֵי־זָמַן, אֲשֶׁר אָנְחָנוּ הַיּוֹם⁵⁶ בְּאַחְרוֹנָהּ מֵהֵן. וּכְבַר יַעֲדֵנוּ ה'
יְתַעֲלֶה רַע⁵⁷ בַּתּוֹרָה, בְּהִיוֹתָם מִכְּרִיחִים⁵⁸ אוֹתָנוּ לְהֵאֱמִין בְּדַעוֹתָם, וְהוּא
אֶמְרוּ⁵⁹: "וְעַבְדְּתֶם שֵׁם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ נָאֲכוּ"⁶⁰. וְאִמְנֶם עִם זֶה
לֹא יִהְיֶה כּוֹלָל בְּכָל הָאָרֶץ, וְלֹא יִכְרִית ה' תּוֹרָתוֹ מֵאֵתָנוּ לְעוֹלָם⁶¹.
עַרְב לָנוּ וְאֶמְר⁶²: "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ". וּבֹאֵר לָנוּ עַל יְדֵי יִשְׁעֵיהוּ
מִבְּשַׁר הָאֵמָה, שֶׁהָאוֹת בִּינֵינוּ וּבִינֵינֵנוּ יְתַעֲלֶה, וְהַמוֹפֵת הַמּוֹרָה שֶׁאָנְחָנוּ לֹא
נֹאכַד – הוּא הַשָּׂאֵר תּוֹרַת ה' וְדִבְרוּ בִּינֵינוּ. אֶמְר⁶³: "וְאֵנִי זֹאת בְּרִיתִי
אוֹתָם אֶמְר ה', רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְדִבְרֵי אֲשֶׁר שָׁמַעִי בַּפִּיךָ" וְגו'.

Rambam's Letter to the Jews in Yemen

רמב"ם אגרת תימן

12

וּכְבַר עַרְב לָנוּ ה' יְתַעֲלֶה עַל יְדֵי גְבִיאָיו, שֶׁלֹא נֹאכַד¹ וְלֹא נִכְלָה, וְלֹא
נִחְדַל² מֵהִיּוֹת אֵמָה חֲשׂוּבָה וּמַעֲלָה³, וְכִמּוֹ שְׂאֵי אֲפֶשֶׁר בְּטוֹל מְצִיאוֹת
הַבּוֹרָא יְתַעֲלֶה – כֵּן לֹא יִתְּכֵן אֲבַדְתָּנוּ מִן הָעוֹלָם. אֶמְר³: "כִּי אֲנִי ה' לֹא
שְׁנִיתִי וְאֵתָם בְּנֵי יַעֲקֹב לֹא כְּלִיתִם". וְכֵן בְּשָׁרְנוּ וְהִבְטִיחָנוּ, יְתַעֲלֶה שָׁמוּ,
כִּי מִן הַנִּמְנַע אֲצִלוּ שִׁמְאָס בְּנוֹ בְּלֵנוּ⁴, וְאֵף עַל פִּי שְׁנַמְרָה אֵת פִּי
וְנַעֲבֹר עַל⁵ מַצְוֹתָיו. אֶמְר⁶: "כֹּה אֶמְר ה', אִם יִמְדוּ שְׁמַיִם מִלְּמַעְלָה
וַיִּחְקְרוּ מִיּוֹסְדֵי אָרֶץ לְמַטָּה, גַּם אֲנִי אֵמְאָס בְּכָל זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַל כָּל אֲשֶׁר
עָשׂוּ נְאֻם ה'". וְכֹה⁷ עֲצַמוּ הַקְּדִים לְהוֹדִיעֵנוּ בַּתּוֹרָה עַל יְדֵי מִשָּׁה רַבְּנוּ
ע"ה⁸, אֶמְר⁹: "וְאֵף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאָרֶץ אִי־בִיהֶם לֹא מֵאֲסָתִים וְלֹא
גְּעַלְתִּים לְכַלְתָּם לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתָּם" וְגו'.

Rambam Laws of Idol Worship
Chap. 1 Law 3

משנה תורה הלכות עבודת כוכבים פרק א
הלכה ג

13

וּמֵאֲהַבַת ה' אוֹתָנוּ וּמִשְׁמֵרוֹ אֶת-הַשְּׁבוּעָה לְאַבְרָהָם* אֲבִינוּ, עֲשֵׂה י
מִשָּׁה רַבְּנוּ, רַבֵּן שֶׁל פֶּלִי-הַנְּבִיאִים, וּשְׁלַחוּ. כִּיּוֹן שֶׁנִּתְּנָבֵא מִשָּׁה רַבְּנוּ
וּבַחֲרָה ה' בְּיִשְׂרָאֵל לְנִחְלָה – הִכְתִּירָם בְּמַצְוֹת וְהוֹדִיעָם דֶּרֶךְ עֲבוֹדָתוֹ,
וּמֵה-יִהְיֶה מִשְׁפָּט עוֹבְדֵי-כּוֹכָבִים וְכָל-הַטּוֹעִים אַחֲרֶיהָ.